

Szektorális javaslatcsomag a 2030-as magyar klímacélok teljesítése érdekében

Kulcsüzenetek és javasolt célértékek

Szektorális javaslatcsomag a 2030-as magyar klímacélok teljesítése érdekében

Kulcsüzenetek és javasolt célértékek

2024. ÁPRILIS

TARTALOMJEGYZÉK

Kulcsüzenetek és javasolt célértékek	4
Javaslataink az egyes szektorokban az általunk javasolt megemelt 2030-as magyar klímacélok elérésére:	6
• Épületek	6
• Közlekedés	7
• Földhasználat és hulladék	7
• Kis ipari és energiatermelő létesítmények	7
• Nagy kibocsátók	7
• Zöld forrásfelhasználás	8
Felhasznált képek	8
Impresszum	9

Kulcsüzenetek és javasolt célértékek

A Green Policy Center a MIRROR projekt keretében modellezéssel alátámasztott javaslatokat tett a Kormány felé hazánk **Nemzeti Energia- és Klímatervének (NEKT) 2024. júniusáig tartó felülvizsgálati folyamatában. Az alábbiakban a legfontosabb üzeneteket és a Magyarország számára javasolt célértékeket, illetve az ágazati szakpolitikai javaslatokat foglaljuk össze. A részletes elemzések és javaslatok [itt](#) érhetőek el.**

■ A 2021-2027. közötti időszak uniós forrásaiból már betervezett beruházások, valamint a magas energia- és széndioxidkvóta-árak hatására piaci alapon megvalósuló beavatkozások eredményeként Magyarország elérheti a ma hatályos 2030-as kibocsátási célját, a 40%-os ÜHG kibocsátás-csökkentést 1990-hez képest. Ugyanakkor a 2050-es klímasemlegességi célt ezen a pályán haladva még csak megközelíteni sem sikerülne. Vagyis a jelenlegi 2030-as cél nem biztosítja a saját magunk által kitűzött hosszútávú cél elérését, annak emelésére van szükség.

■ A fentiekkel összhangban a megújuló energia és az energiahatékonyság, illetve Magyarország (fosszilis) energiaimport-függőségének csökkentése terén is további lépésekre, szakpolitikai beavatkozásokra van szükség a felülvizsgált NEKT tervezéséhez képest is.

■ Az Európai Unió megemelt 2030-as céljának, a felülvizsgált NEKT tervezetének és az arra adott bizottsági ajánlásoknak

a fényében modelleztünk egy optimális zöld átállási útvonalat hazánk számára. Ez egy jóval erőteljesebb pályát jelez előre, a jelenlegi terveknel sokkal gyorsabb előrehaladással a 2030-ig tartó időszak tekintetében. A megemelt 2030-as ambíciószintekkel ugyanakkor összességében kiegyensúlyozottabb pályán érhető el a 2050-es klímasemlegességi cél.

■ A finanszírozás tekintetében a 2024-2030-as időszakra nagyságrendileg 10.000 milliárd Ft értékű, még le nem kötött, klímacélra használható uniós és hazai forrás állhat rendelkezésre, a már betervezett uniós forrásokra és a magántőkére való fokozott támaszkodás mellett. Ezek hatékony, a hosszútávú klímacélokat is szolgáló felhasználása nemzetstratégiai kulcskérdés, és soha vissza nem térő alkalom nem csak a klímapolitika, hanem hazánk hosszútávon is fenn tartható társadalmi és gazdasági működése szempontjából.

■ **Magyarország számára az alábbi célértékeket javasoljuk, tekintetbe véve azon friss információt is, hogy a 2030-as célok elérésében a Paks-II. atomerőmű még nem tud segítségünkre lenni:**

- **2030-ra nettó 60%-os kibocsátás-csökkentés az üvegházhatású gázok terén, 1990-hez képest, és**
- **35,5%-os megújuló energia részarány Magyarország végsőenergia-fogyasztásában,**
- **az energiahatékonyság terén Magyarország végsőenergia-felhasználás**

lását 655 PJ alatt tartani 2030-ban,

• Illetve már most érdemes kitűzni 2040-re legalább nettó 85%-os csökkentést, szintén 1990-hez képest, hogy a pálya minden eleme világos legyen mindenki számára.

■ A nemzetgazdasági szintű kibocsátás-csökkentési cél elérését nagyban segíti, ha szektorális szintű vagy egyéb alcélok is kitűzésre kerülnek. Ez azzal az előnnyel is jár, hogy az egyes szereplők számára világosabbá válik, mi a szerepük és felelősségük a közös cél elérésében. Ezért ebben az irányban folytatni kell a munkát a NEKT véglegesítése során. Az ÜHG célértéket nettó módon is meg kell határozni.

■ Az energiahatékonysági és megújuló energia cél együttes emelése erősíti egymást. A magasabb ambíció teljesüléséhez viszont az okosan megválasztott beruházások mellett az energiafogyasztási szokások változására is szükség van. A megújuló energia cél a felülvizsgált NEKT tervezetéhez képesti további emelésének útja elsősorban a szélenergia, geotermia és biometán alkalmazása lehet, és csak kisebb mértékben a napelemeké. A XXI. század áramrendszerét XXI. századi megoldásokkal kell kiegyensúlyozni, nem drágán üzemeltethető és szennyező gáz-

erőművekkel.

■ A szemléletformálási tevékenységek kulcsfontosságúak a magasabb ambíciószint elérésében. A klímatudatos életmód sokakat motivál. Az eddigi kisléptékű hazai tapasztalatok alapján átlagosan 5-15%, energiamegtakarítás érhető el a lakosságnál és az irodákban pusztán a viselkedési formák, szokások, gyakorlatok megváltoztatásával. Egyes esetekben ennek többszörösére is van példa. A szemléletformálás akkor tud még ennél is eredményesebb lenni, ha az infrastrukturális fejlesztések támogatják a fenntarthatóbb opciók elérhetőségét.

■ E célok elérése reálisan teljesíthető növekvő ipari termelés mellett is, bár kétségkívül jelentős erőfeszítést és elkötelezettséget igényel. Ugyanakkor az eddigi kibocsátás-csökkentési eredményeink, a 2050-es klímasemlegesség cél magas társadalmi támogatottsága (93,6%), a szükséges beavatkozások társított előnyei (energiaszuverenitás, jobb életminőség, természeti értékek megőrzése stb.), illetve hazánk hosszútávú fenntartható, és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást biztosító működésének igénye erre jó alapot kínál. Az alábbiakban a Green Policy Center által megtenni javasolt legfontosabb intézkedéseket foglaljuk össze:

Javaslataink az egyes szektorokban az általunk javasolt megemelt 2030-as magyar klímacélok elérésére:

Épületek

- 1) Meg kell teremteni az épület-állomány tömeges felújításához szükséges anyagok, berendezések hazai gyártókapacitását, tervezői és kivitelezői szakember-bázisát!
- 2) Az új építésű épületek nem oldják meg a problémát, a még megmenthető épületek kerüljenek felújításra fenntartható és környezetbarát alapanyagok és eljárások használatával!
- 3) Rezsziár-szabályozás: maradjon fenn a nagy fogyasztók részére a beruházás-ösztönző árkörnyezet!
- 4) Állami támogatás nélkül esélytelen elérni a kellő felújítási rátát, hosszú távú támogatási programokat kell indítani!
- 5) Nagyobb szigorra van szükség az új építésű házak energiahatékonysági követelményeiben!
- 6) Minden fenntartható megoldást ki kell használni az épületek fenntartható energia-ellátása érdekében!
- 7) Tájékoztatással és szabályozással befolyásolni kell az energiahatékonysággal kapcsolatos fogyasztói, beruházói viselkedést!
- 8) A legrosszabb energiahatékonyságú épületek energetikai felújítására érdemes helyezni a hangsúlyt, ez a legkedvezőbb opció a szektor ÜHG kibocsátás-csökkentési lehetőségei közül. Ez gondosan megtervezett szakpolitikát és források e célhoz rendelését igényli.
- 9) A fosszilis tüzelésű kazánok kivezetésére irányuló erőfeszítések közben nem lehet megfeledezni az épület energiahatékonyságának javításáról sem.

Közlekedés

- 1) Bővíteni kell a távmunka, az otthonról történő ügyintézés lehetőségét és átgondoltabb településfejlesztésre van szükség!
- 2) Ösztönözni kell a közösségi közlekedésre és aktív közlekedési módokra való áttérést (módváltást)!
- 3) Kevesebb személyautóra van szükség, magasabb kihasználtsággal!
- 4) Alacsony kibocsátású személyautókra, közösségi közlekedési járművekre van szükség!
- 5) Csökkenteni kell a szállítási keresletet és a szállítási távolságokat!
- 6) Csökkenteni kell a közúti szállítás részarányát!
- 7) Az áruszállításban is el kell terjeszteni az alacsony kibocsátású járműveket!

Földhasználat és hulladék

- 1) Fokozni kell a bioenergia, főleg a biometán termelését, piaci szabályozókkal!
- 2) Sokkal több fát kell ültetni, a klímaváltozás negatív hatásaira ellenállóbb fajokból!
- 3) Ösztönözni kell a kidobásra kerülő élelmiszer mennyiségének csökkentését!
- 4) Ösztönözni kell az egészségesebb és egyben klímabarátabb étkezési szokásokat, a helyben termelt és szezonális termékek fogyasztását!
- 5) Támogatni kell a mezőgazdasági energiafelhasználás zöldítését!
- 6) Segíteni kell a mezőgazdaság alkalmazkodását a változó éghajlathoz!
- 7) Fel kell gyorsítani a körkörös gazdaság felé történő haladást!

Kis ipari és energiatermelő létesítmények

- 1) Meg kell erősíteni az energiahatékonysági kötelezettségi rendszert!
- 2) Támogatni kell a KKV-k ipari energia-átmenet beruházásainak finanszírozását!
- 3) Klímavédelmi megállapodásokat kell kötni az ipari ágazatokkal!
- 4) Összehangoltan és gyorsan fejleszteni kell a villamosenergia-hálózatot, a nap- és a szélenergiát!
- 5) Fel kell gyorsítani a Zöld Távhorizont Programot!
- 6) A földgáz-függőség csökkentése érdekében meg kell tiltani az új fogyasztók gáz-hálózatra való csatlakozását!
- 7) Meg kell szüntetni a földgáz és kőolaj kitermelésének, valamint szállításának szivárgásait (fugitív emisszióit)!

Nagy kibocsátók

- 1) Fenn kell tartani a legnagyobb szennyezőket korlátozó EU ETS rendszert!
- 2) Az innovatív technológiák élmezőnyével kell haladni!
- 3) Meg kell teremteni az ipari nagy kibocsátó létesítmények technológiai átalakításához szükséges külső feltételeket!
- 4) Támogatást kell nyújtani az innovatív, fenntartható gyártási technológiák hazai elterjedéséhez!

- 5) Az új vagy nagyfelújításon áteső ipari üzemek tervezésénél legyen kötelező átgondolni a későbbi zöld továbbfejlesztés lehetőségeit!
- 6) Zöld megoldásokat kell alkalmazni az áram- és hőtermelés, olajfinomítás, földgázrendszer terén!
- 7) Vissza kell szorítani a rövidtávú személyi légitforgalmat és a magánrepülőgépek használatát!

Zöld forrásfelhasználás

- 1) Átgondoltan, hatékonyan és előre tervezhetően kell felhasználni a klíma- és energiacélokra rendelkezésre álló forrásokat, megfelelő monitoringgal!
- 2) A magyar költségvetés továbbra is jelentős mértékben járuljon hozzá a klímacélok finanszírozásához!
- 3) Fel kell gyorsítani a már elérhető uniós források lehívását!
- 4) Növelni kell a közvetlen uniós források felhasználását!
- 5) A pályázati kiírások kidolgozásakor teret kell adni az egyszerűségnek, szakszerűségnek és a holisztikus szemléletnek!
- 6) Növelni kell a zöld források elköltésének átláthatóságát!

A részletes javaslatcsomag gyűjteménye elérhető a Green Policy Center honlapján:

JAVASLATCSOMAG A 2030-AS CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ

Jelen dokumentumot a Green Policy Center készítette
a Pathways Explorer (PE) modell felhasználásával.

Felhasznált képek

3. oldal, Légi felülvétel az országútról a zöld nyári erdőben, forrás: www.freepik.com;

4-5. oldal, Bokor zöld levelei, forrás: www.freepik.com;

6. oldal, Talaj hajtás a kézben, forrás: www.freepik.com;

Impresszum

Fenntarthatósággal és éghajlatváltozással foglalkozó szakmai műhely.
Elemzések, Tanácsadás, Zöld Megoldások

A Green Policy Center azért jött létre, hogy tudományosan megalapozott információk mentén, kiegyensúlyozottan, őszintén és párhovatarozástól függetlenül foglalkozzon a klímaváltozással és egyéb halasztást nem tűrő zöldpolitikai kérdésekkel.

Felelős Kiadó:	Green Policy Center
Szerző:	Koczóh Levente András
Design:	PPERA Creative Studio
Javasolt idézés:	Green Policy Center (2024): Szektorális javaslatcsomag a 2030-as magyar klímacélok teljesítése érdekében - Kulcsüzenetek és javasolt célértékek. Green Policy Center, Budapest

Kapcsolat:

KOCZÓH LEVENTE ANDRÁS

*klímapolitikai modellezés | EU ETS
ipari zöld átmenet | senior klímapolitikai szakértő*

levente.koczoh@greenpolicycenter.com

+36 70 425 2463

[Linkedin](#)

GREEN
POLICY CENTER

✉ info@greenpolicycenter.com

🌐 www.greenpolicycenter.com

